

Gün Partners

www.gun.av.tr

Özge Atılgan Karakulak
Partner

Gün Partners, 2023 Yılı'nı Patent Açısından Değerlendiriyor;

Patent Hukukunda 2024 Öngörülerine Dair Bir Özet

Fikri mülkiyet için yeni bir çağın habercisi olan yapay zekâ ve buluş sahipliği konuları geleneksel sınırları zorlamakta ve hem Türkiye'de hem de küresel alanda yasal düzenlemelerin yeniden değerlendirilmesine yol açmaktadır. Yapay zekanın gerek fikri mülkiyet hakları bakımından sahiplik boyutu gerekse de buluş sahipliği ve teknikte uzman kişi kavramlarını yeniden sorgulaması son derece heyecan verici. Tek eksiklerimiz ise bu konuda Türkiye'deki mahkemelere yansıtacak bir ihtilaf.

Hukuki düzenlemelerin teknolojiye uyum sağlamayı gerektirdiği diğer bir alan da Türkiye bakımından son derece önemli olan AB ilaç mevzuatı reform çalışmalarıdır. Gerek ruhsatlandırma ve veri imtiyazı gibi idari düzenlemeleri gerekse de mülkiyet ve münhasırlık haklarını kökünden etkileyecek olan söz konusu reformun öne çıkan konularından biri Bolar İstisnası'dır. Tartışmalara yol açan teklif metni menfaat dengelerinin nerede kurulduğu ile ilgili endişeler yaratmakta, bir yandan da yeknesak olmayan farklı ülke uygulamalarını tekrar göz önüne sermektedir. Teklif ile Bolar'ın Fiyatlandırma ve Geri Ödeme süreci için veri üretmeye yönelik çalışmalar ve denemeleri kapsayacak şekilde genişletilmesi önerilmektedir. Gerek Türkiye'de gerekse de birçok AB ülkesinde, fiyat ve geri ödeme başvuruları, yakın ihlal tehdidi ya da satış için teklif olarak değerlendirilebilmektedir. Ayrıca Türkiye'de de mahkemelerin Bolar İstisnasını oldukça geniş yorumladığı, Bolar İstisnasının nerede sona ermesi gerektiğine ilişkin fikir birliği olmadığı, bilinen bir olgudur. Bu yıl Türkiye'deki hukukçular olarak bu değişiklikleri yakından takip edeceğiz.

Henüz yayınlanmamış fakat yakın zamanda Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemeleri tarafından verilen kısmi bir ihtiyati tedbir kararında, hem tam bir durdurma için bilirkişi raporunun beklenmesi bakımından jenerik firma üreticisinin, hem de bu ara dönemde jenerik ürünün piyasaya çıkışı nedeniyle, orijinal üründe gerçekleşecek fiyat düşüşünün engellenmesi ile patent sahibinin menfaatleri göz önünde bulundurulmuş olması, ihtiyati tedbirlerde adalet ve uygunluk dengesi (balance of convenience) ilkesinin uygulanması bakımından umut ışığı yakmıştır.

Son derece önemli gelişmelerden biri de Avrupa Birliği'nde Birleşik Patent Mahkemelerinin (UPC) karar vermeye başlamış olmasıdır. Net çıkarımlar yapmak için henüz erken olsa da, UPC ve EPO'nun paralel inceleme yapabilme imkanı nedeniyle, EPO sürecinin bekletici mesele yapıp yapılmayacağı ve bunun Türkiye'deki Avrupa patentlerinin hükümsüzlüğü davalarına etkisi bir çok tartışma götürebilir. Yine bu mahkemelerin belirli davalarda ve koşullarda geniş coğrafi yetkiye sahip olması (long arm jurisdiction), ilgili anlaşma hükümdeki belirsizlikler de içtihatlarla çözüme kavuşacaktır. Özellikle bu yılın, bu mahkemelerin hızı, etkinliği ve Türkiye'de valide edilmiş Avrupa Patentlerine etkisi bakımından belirleyici bir yıl olabileceği düşünülmektedir.

GÜN + PARTNERS
AVUKATLIK BÜROSU